

● محیا زارع نسب

● دانشجوی کارشناسی ارشد تکنولوژی آموزشی

آورده‌های
چت جی‌پی‌تی

برای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه

در چشم‌انداز پویای آموزش امروز، فناوری‌های نوظهور نقشی فزاینده ایفا می‌کنند و هوش مصنوعی در این میان پیشرو است. هوش مصنوعی با ارائه راه‌حل‌های نوآورانه، مرزهای آموزش فراگیر را جابه‌جا می‌کند و به دانش‌آموزان با نیازهای ویژه امکان می‌دهد به ظرفیت کامل‌تری از خود دست یابند. در این مقاله، کاربرد چت جی‌پی‌تی را به‌عنوان یک مدل زبانی قدرتمند هوش مصنوعی در ارتقای تجربه‌های یادگیری دانش‌آموزان با نیازهای ویژه بررسی می‌کنیم. با مرور شواهد علمی نشان خواهیم داد چگونه چت جی‌پی‌تی می‌تواند به‌عنوان ابزاری ارزشمند برای معلمان و متخصصان آموزشی عمل کند و به رفع مانع‌های یادگیری و توانمندسازی دانش‌آموزان با نیازهای ویژه در مسیر پیشرفت تحصیلی‌شان یاری رساند.

کلیدواژه‌ها: هوش مصنوعی، آموزش ویژه، چت جی‌پی‌تی

اهمیت استفاده از چت جی‌پی‌تی در آموزش دانش‌آموزان با نیازهای ویژه را می‌توان در این موارد خلاصه کرد:

۱. **رفع مانع‌های یادگیری:** دانش‌آموزان با نیازهای ویژه در مسیر یادگیری خود با مانع‌های متعددی روبه‌رو هستند. چت جی‌پی‌تی با ارائه راه‌حل‌های شخصی‌سازی‌شده و انعطاف‌پذیر می‌تواند به این دانش‌آموزان در غلبه بر این مانع‌ها و دستیابی به ظرفیت کامل‌تر کمک کند.

۲. **بیشترشدن استقلال آموزشی:** چت جی‌پی‌تی به دانش‌آموزان با نیازهای ویژه امکان می‌دهد با سرعتی متناسب با نیاز خود یاد بگیرند و در فرایند یادگیری نقشی فعال ایفا کنند. این امکان به افزایش استقلال آموزشی و اعتماد به نفس در این دانش‌آموزان منجر می‌شود.

۳. **ایجاد تجربه‌های یادگیری جذاب و انگیزه‌بخش:** این هوش مصنوعی می‌تواند با استفاده از فن‌های گوناگون مانند بازی، داستان و شبیه‌سازی، تجربه‌های یادگیری جذاب و انگیزه‌بخشی را برای دانش‌آموزان با نیازهای

ویژه رقم بزند. این موضوع به افزایش علاقه و مشارکت آن‌ها در فرایند یادگیری کمک می‌کند.

۴. **تسهیل دسترسی به آموزش:** چت جی‌پی‌تی می‌تواند محتوای آموزشی را در قالب‌های متنوع مانند متن، گفتار و تصویر ارائه دهد. همچنین قابلیت ترجمه به زبان‌های متفاوت را داراست. این ویژگی به دانش‌آموزانی که با مانع‌های فیزیکی، حسی یا زبانی روبه‌رو هستند، کمک می‌کند به‌طور کامل در آموزش مشارکت کنند.

۵. **پشتیبانی ۲۴/۷:** این هوش مصنوعی، برخلاف معلمان و متخصصان آموزشی، می‌تواند به‌طور شبانه‌روزی در دسترس دانش‌آموزان باشد، به سؤال‌های آن‌ها پاسخ دهد، تمرین‌ها را تصحیح کند و بازخورد ارائه دهد.

◀ شخصی‌سازی یادگیری

یکی از مزیت‌های اصلی چت جی‌پی‌تی، توانایی آن در شخصی‌سازی یادگیری برای هر دانش‌آموز است. این مدل زبانی می‌تواند با تجزیه و تحلیل داده‌های مربوط به عملکرد دانش‌آموز، نقاط قوت و ضعف او را شناسایی کند و براساس این اطلاعات، برنامه‌های آموزشی متناسب با نیازهای فردی را ارائه دهد.

برای مثال، چت جی‌پی‌تی می‌تواند در ایجاد تمرین‌ها و آزمون‌های شخصی‌سازی‌شده، ارائه بازخورد فوری و سازنده و حتی تدریس خصوصی مجازی به دانش‌آموزان مورد استفاده قرار گیرد؛ به‌ویژه برای دانش‌آموزانی که با مفاهیم خاص

تسهیل دسترسی به آموزش

این مدل زبانی می‌تواند برای ارائه محتوای آموزشی در قالب‌های متنوعی مانند متن، گفتار و تصویر مورد استفاده قرار گیرد. یا در ترجمه مواد آموزشی به زبان‌های متفاوت و ارائه زیرنویس یا نسخه‌های متنی برای دانش‌آموزان کم‌شنوا یا ناشنوا به کار برود. این ویژگی به دانش‌آموزانی که با مانع‌های فیزیکی یا حسی روبه‌رو هستند، کمک می‌کند به طور کامل در تجربه‌های آموزشی مشارکت‌کنند.

ملاحظات اخلاقی و چالش‌ها

در کنار مزیت‌های متعدد، استفاده از هوش مصنوعی در آموزش دانش‌آموزان با نیازهای ویژه، با چالش‌ها و ملاحظات اخلاقی نیز روبه‌روست. برخی از این موارد عبارت‌اند از: **سوگیری الگوریتمی:** چت‌جی‌پی‌تی براساس حجم عظیمی از داده‌ها آموزش دیده است که ممکن است حاوی سوگیری باشند. این سوگیری‌ها می‌توانند در نحوه تعامل آن با دانش‌آموزان و ارائه بازخورد به آن‌ها منعکس شوند.

حریم خصوصی داده‌ها: جمع‌آوری و ذخیره‌سازی داده‌های مربوط به عملکرد و تعامل دانش‌آموزان نگرانی‌های مربوط به حریم خصوصی را در پی دارد. ضروری است از این داده‌ها به‌طور ایمن و مسئولانه محافظت شود و فقط برای اهداف آموزشی به کار گرفته شوند.

شکاف دیجیتال: دسترسی برابر به هوش مصنوعی ممکن است برای همه دانش‌آموزان امکان‌پذیر نباشد. این موضوع ممکن است شکاف دیجیتال موجود را عمیق‌تر کند و به نابرابری آموزشی دامن بزند.

جمع‌بندی

چت‌جی‌پی‌تی ابزاری نوظهور با ظرفیتی قابل‌توجه برای متحول کردن آموزش است. با ارائه راه‌حل‌های شخصی‌سازی شده، جذاب و در دسترس، هوش مصنوعی و به‌طور خاص چت‌جی‌پی‌تی، ابزارهای قدرتمندی هستند که می‌توانند تحولات مثبتی در آموزش دانش‌آموزان ایجاد کنند.

دست‌وپنجه نرم می‌کنند یا به رویکردهای یادگیری متفاوتی نیاز دارند؛ (مانند دانش‌آموزان مبتلا به خوانش پریشی (دیسلکسی) یا اختلال نقص توجه و بیش‌فعالی).

پشتیبانی از یادگیری زبان

دانش‌آموزان با نیازهای ویژه که در یادگیری زبان مشکل دارند، می‌توانند از مزیت‌های متعدد چت‌جی‌پی‌تی بهره‌مند شوند. این مدل زبانی می‌تواند مکالمات تعاملی را به زبان‌های متفاوت شبیه‌سازی کند، در تمرین تلفظ و دستور زبان به دانش‌آموزان کمک کند و حتی به عنوان ابزار ترجمه متن و گفتار عمل کند.

علاوه بر این، چت‌جی‌پی‌تی می‌تواند در ایجاد مواد آموزشی جذاب و مرتبط با علاقه‌های دانش‌آموزان، مانند داستان، بازی و آهنگ، مورد استفاده قرار گیرد.

ارتقای مهارت‌های ارتباطی

این مدل زبانی می‌تواند در تمرین مکالمه، ارائه بازخورد در مورد وضوح و لحن صحبت و حتی کمک در یافتن کلمات مناسب برای بیان افکار، به دانش‌آموزان با نیازهای ویژه کمک کند. علاوه بر این، در آموزش مهارت‌های حل تعارض و همدلی و با شبیه‌سازی موقعیت‌های متفاوت اجتماعی، به دانش‌آموزان (به‌ویژه دانش‌آموزان طیف درخودماندگی) کمک کند نحوه تعامل مؤثر با دیگران و مدیریت احساسات خود را بیاموزند.

منابع

1. Alsadoon, R. (2021). Chatting with AI Bot: Vocabulary learning assistant for Saudi EFL learners. English Language Teaching. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1302600>
2. Altarawneh, H. (2023). ChatGpt impact on Student Educational Performance: A conceptual analysis. EAI Endorsed Transactions on E-Learning, 9. <https://doi.org/10.4108/eetel.4574>
3. Lyerly, E. (2023). Utilizing ChatGPT to help students with disabilities. Disability Compliance for Higher Education, 28(9), 2–7. <https://doi.org/10.1002/dhe.31479>